

«Lite visste vi hvordan vårsemesteret 2020 ville bli» – en tverrsnittstudie om pandemiens innvirkning på intensivsykepleiestudentenes opplevelser i vårsemesteret 2020

Marit Storli Lentz

Intensivsykepleier, Vestre Viken HF, Norge

E-post: Marit.lentz@gmail.com

Silje Revaas Tafjord

Intensivsykepleier, Sykehuset i Vestfold HF, Norge

Siv K. Stafseth

Intensivsykepleier, ph.d. Oslo universitetssykehus HF og Lovisenberg Diakonale Høgskole, Norge

Sammendrag

Bakgrunn: Midt i vårsemesteret 2020 ble SARS-CoV-2 erklært som pandemi. Studiehverdagen til landets intensivsykepleiestudenter ble brått snudd på hodet. All undervisning ble digital, og det var stor usikkerhet rundt gjennomføringen av praksisstudier. Mangelen på intensivsykepleiere ble tydeliggjort, og utdanning av flere intensivsykepleiere mer kritisk.

Hensikt: Hensikten med studien var å kartlegge hvilke erfaringer intensivsykepleiestudentene i masterprogram hadde i vårsemesteret 2020 under covid-19-pandemien i Norge.

Metode: Studien er en beskrivende tverrsnittstudie med bruk av spørreskjema. Spørreskjemaet ble testet gjennom en pilotstudie, og sendt ut til alle landets intensivsykepleiestudenter som var i en videreutdanning som tilbød mastergrad.

Resultat: Svarprosenten i studien var 29,2 prosent (n = 56). I teoretiske emner oppnådde 75 prosent av studentene sine læringsmål, og i kliniske emner oppnådde 76,8 prosent sine læringsmål. Digital undervisning medførte at 60,7 prosent (n = 34) opplevde svekket studiemotivasjon. Halvparten av studentene opplevde redusert mulighet for veiledning i klinisk praksis, og 64,3 prosent erfarte at de ble brukt som arbeidskraft på praksisstedet. Kun 34 prosent opplevde å få beholde sin studentrolle, og 23,3 prosent tviler på om de vil fortsette i yrket.

Konklusjon: Våre resultater viser at første fase av pandemien medførte endringer i undervisning, praksisstudier og veiledning, som medførte lavere læringsutbytte og motivasjon. Flertallet av respondentene oppnådde likevel sine læringsmål i både teoretiske og kliniske emner. Funnene viser

at opplevelse av å bli brukt som arbeidskraft i praksis, og tap av studentrolle, er faktorer som reduserer motivasjon til å både gjennomføre studiet og å fortsette i yrket. Studien viser at det å være student i en pandemi er utfordrende fordi pandemien medførte endringer i studenthverdagen.

Nøkkelord: *intensivsykepleie; covid-19; læringsutbytte; studentrolle; motivasjon*

Abstract

Little did we know what the spring semester would bring ~ a cross-sectional study on the pandemics impact on the intensive care nursing students' experiences in the spring semester 2020

Background: The SARS-CoV-2 was declared as a pandemic in the middle of the spring semester of 2020. For Norway's intensive care nursing students, student life suddenly changed. Lectures became digital and it was uncertain if clinical training could continue. It became evident that there is a shortage of intensive care nurses and that educating more intensive care nurses is critical.

Purpose: The purpose of this study was to map the intensive care nursing students experiences of the Covid-19 pandemic during the spring semester 2020 in Norway.

Method: This thesis is a descriptive cross-sectional study using a questionnaire. A pilot group tested the questionnaire before it was sent out to all of Norway's intensive care nursing students enrolled in a master's program.

Results: Response rate was 29.2 percent (n = 56). In theoretical classes 75 percent of the students achieved their learning goals and in clinical training 76.8 percent achieved their learning goals. Digital learning caused 60.7 percent (n = 34) of the students to experience reduced study motivation. Half of the students reported experiencing less guidance in clinical training, and 64.3 percent felt they had been used as workforce. Only 34 percent experienced keeping their student role, and finally 23.3 percent are not certain they want to keep working as an intensive care nurse.

Conclusion: Our results show that the first phase of the pandemic brought change to lectures, clinical training and guidance from preceptors, which led to diminished learning and motivation. However, the majority of the students achieved their learning goals in both theoretical classes and clinical training. Our results show that feeling like they have been used as workforce and loss of student role reduces their motivation to complete their studies and continue working. This study shows that being a student in a pandemic is challenging because the pandemic brought change to student life.

Keywords: *critical care nursing; Covid-19; learning; nursing student; motivation*

Introduksjon

Verdens helseorganisasjon erklærte SARS-CoV-2 som pandemi i mars 2020, og regjeringen responderte 12. mars med å innføre «de sterkeste og mest inngripende tiltakene vi har hatt i Norge i fredstid» (1,2). Nedstenging av skoler, barnehager, frisører og treningsstudioer var tiltak som regjeringen iverksatte. Det ble oppfordret til å ha hjemmekontor og å ha minst mulig sosial kontakt. Helseforetakene var tvunget til å omprioritere driften for å kunne ta høyde for mottak av et stort antall smittepasienter. Elektive operasjoner ble utsatt, poliklinikkvirksomhet ble satt på vent, og det var strenge begrensninger for besøk av pårørende. Tiltakene medførte store endringer for et samfunn med mennesker som er vant til stor individuell frihet innenfor lovens rammer (3).

Norges utdanningsinstitusjoner stengte, og smitteverntiltakene medførte endringer for planlagt undervisning i både teoretiske emner og praksisstudier (4). Hvor lenge dette skulle vare og hvilken innvirkning det ville ha på studieprogresjon ble en usikkerhet for

mange studenter ved høyskoler og universitet. For mange studenter var hverdagen preget av stress, og mange opplevde at pandemiens virkning ga enda mer stress når hverdagen skulle kombineres med studentlivet (5).

En studie fra Spania viste at masterstudenter som ikke fikk oppnådd sine læringsmål i klinisk praksis, var redde for å gå glipp av jobbmuligheter. De syntes også at forelesninger over internett ofte var for lange, slik at læringsutbyttet ble mindre (6). En annen studie gjort på intensivavdelinger i Norge før covid-19 viste at det å ha nok tid til læring og refleksjon er viktig for at studenten skal oppnå sine læringsmål (7). Overgang til digitale læringsplattformer førte til at studentene ble demotivert fordi det ble annerledes enn det de var vant til, og motivasjon er en av de viktigste faktorene for å oppnå læringsmål (8). Videre viste en spansk tverrsnittstudie av siste års sykepleiestudenter at overgang til digital undervisning medførte lav tilfredshet, hvor 76–84,5 prosent oppgav misnøye med innhold og presentasjon av undervisningen (9). En systematisk oversiktsartikkel, med 16 studier av sykepleie- og legestudenter, viste at simuleringstrening utført digitalt gav et godt læringsutbytte og er et alternativ til klinisk praksis. Den fant også at gruppestørrelse hadde betydning for læring, det vil si mindre grupper var bedre enn store grupper, samt at interaktive forelesninger gav bedre læringsutbytte, men at det fantes mange tekniske utfordringer ved digital undervisning (10). En studie med medisinstudenter viste at de hadde større akademisk suksess hvis de holdt seg til de samme læringsformene i flere fag (11). Veiledning og rammefaktorene i kliniske studier var allerede krevende før pandemien kom, hvor tidspress, faglig usikkerhet og følelse av stort studentansvar var til stede (12).

Intensivsykepleierens videreutdanning er selve grunnmuren i både vår profesjon og yrkesutøvelse. Utdanningen skal sikre kompetente, faglig sterke og trygge spesialsykepleiere som skal kunne stå i krevende situasjoner i et høyteknologisk arbeidsmiljø. Studieforløpet er omfattende, og stor mengde teoretisk og praktisk kunnskap skal både forstås, mestres og anvendes gjennom studiet. Periodene med praksisstudier er essensielle i prosessen som skaper kompetente intensivsykepleierne. Rammeplan for videreutdanning i intensivsykepleie fastsetter at praksisstudier skal utgjøre mellom 50 og 60 prosent av studiets tre første semestre, og at veiledende praksisstudier har til hensikt å utvikle studentens nødvendige handlingskompetanse (13). Grunnet pandemi og smitterisiko ble studentenes hverdag og studier annerledes med omlegging til mindre fysisk oppmøte, digitale forelesninger, simuleringer ble avlyst eller gjort digitalt, og det ble endringer i klinisk praksis. Hvordan ville vårsemesteret bli? Dette fikk vi mulighet til å undersøke.

Hensikt

Hensikten med studien var å kartlegge hvilke erfaringer intensivsykepleiestudenter i masterprogram hadde i vårsemesteret 2020, under første fase av covid-19-pandemien, i Norge. Studien har tre forskningsspørsmål:

1. Hvordan opplever intensivsykepleiestudentene at pandemien har påvirket læringsutbyttene i teoretiske og kliniske emner i vårsemesteret 2020 under første fase av pandemien?

2. Hvordan opplever intensivsykepleiestudentene at studentrollen har blitt ivaretatt under vårsemesteret 2020?
3. Hvilken innvirkning har covid-19-pandemien hatt på intensivsykepleiestudentenes motivasjon til å gjennomføre studiet, og til å jobbe som intensivsykepleier?

Metode

Design

Studien er en beskrivende kvantitativ tverrsnittstudie. For å oppnå en bred kartlegging av forskningsfeltet ble kvantitativ metode valgt. Tverrsnittundersøkelse ble valgt for å kartlegge øyeblikksbildet, altså intensivsykepleiestudentenes opplevelse av vårsemesteret, slik de husket det, på det tidspunktet de gjennomførte undersøkelsen (14, s. 70). STROBE Checklist for cross-sectional studies benyttes (15).

Utvalg

Alle studenter ved norske utdanningsinstitusjoner som tilbyr mastergrad innen intensivsykepleie våren 2020, ble invitert til deltagelse. Studenter som kun skrev masteroppgave, og besvarelser som var ufullstendige, ble ekskludert. Det aktuelle utvalget bestod av 192 intensivsykepleiestudenter fordelt på syv utdanningsinstitusjoner som tilbyr masterløp. Rekrutteringen foregikk via et digitalt lærernettsverk hvor programkoordinatorene ved utdanningsinstitusjonene distribuerte invitasjonen til studentene via e-post, og gav tilbakemelding på antall inviterte deltagere.

Datainnsamling

Digital invitasjon med lenke til spørreskjema ble sendt ut til intensivsykepleiestudentene i januar 2021. Spørreskjemaet var åpent for deltagelse i uke 1–6. Datainnsamlingen foregikk i Nettskjema (16) og datamaterialet ble lagret i Tjenester for sensitive data (TSD) (17).

Spørreskjema

Spørreskjemaet inneholdt elementer fra fire validerte spørreskjemaer; Erfaringer med studiet 26, studenttilfredshet, veiledning og måloppnåelse (EMS26) fra tidligere studie fant Cronbach's Alpha 0,43 – 0,84 (18), Symptom Checklist-10 (SCL-10) med utvikling til Hopkins Symptom Checklist-10 (HSC-10) som kartlegger grad av angst og depresjon, validert og reliabilitet på Cronbach's Alpha 0,89 (19), Post Traumatic Stress Disorder checklist for Diagnostic Statistical Manual of Mental Disorders (PCL-5), beskrev Cronbach's Alpha 0,93 (20) og Lies Composit Package relatert til pandemien, der resultat på reliabilitet ventes i studien (21). Tillatelser ble innhentet fra forskerne på forhånd. Det ble i tillegg utformet spørsmål tilpasset denne studien i samråd med veileder (14, s. 259–262). Det ble gjort en pilottest med ti respondenter for å vurdere om spørsmålene og svaralternativene var forståelige. Etter

pilottesten var det kun noen ord som ble endret, men ikke innholdet i spørsmålene eller svarene.

Spørreskjemaet ble inndelt i følgende kategorier:

Først litt om deg: Fire spørsmål om bakgrunnsdata, som kjønn, alder, arbeidserfaring, og arbeidserfaring fra intensivavdeling.

Din videreutdanning og din studentrolle: 17 spørsmål om studiebelastning, finansiering, overgang til digital undervisning og oppnådde teoretiske læringsmål ble besvart med «heltid/deltid» og «ja/delvis/nei». Motivasjon for videreutdanning, krav, forventninger og arbeidsbyrde ble besvart med henholdsvis Likert-skala fra 1 «ikke viktig» til 5 «svært viktig» eller 1 «helt uenig» til 5 «helt enig».

Praksisstudier, oppfølging i praksisstudier og veiledning i praksisstudier: 16 spørsmål om gjennomføring av praksisstudier, veiledning og oppnådde læringsmål i praksisstudier ble besvart med «ja/delvis/nei». Ett oppfølgingsspørsmål kunne besvares med fritekst. Spørsmål om forberedelse, informasjon, kommunikasjon og veiledning ble besvart med henholdsvis Likert-skala fra 1 «ikke tilfreds» til 5 «svært tilfreds», 1 «svært liten grad» til 6 «ikke aktuelt» og 1 «ikke tilfreds» til 6 «ikke aktuelt».

Covid-19 i praksisstudier og dine opplevelser i praksisstudier: 15 spørsmål om deltagelse i behandling av pasient med covid-19, oppfølging fra veileder og praksissted og studentrolle i praksis ble besvart med «ja/til en viss grad/nei» og «problematisk/nøytral/uproblematisk». Symptomer opplevd i praksis besvartes med Likert-skala fra 1 «ikke i det hele tatt» til 6 «ikke aktuelt».

Dine opplevelser i vårsemesteret: 17 spørsmål om fysiske og psykiske opplevelser ble besvart med Likert-skala fra 1 «ikke opplevd» til 4 «opplevd ofte». Medikamentbruk, rusmidler, psykisk helse, informasjon, motivasjon, læringsutbytte og plan om å fortsette i yrket ble besvart med «ja/nei/usikker», og Likert-skala 1 «ikke i det hele tatt» til 5 «i stor grad». Skjemaet avsluttet med et åpent spørsmål.

Grunnet omfattende datamateriale vil resultater fra spørsmålene vedrørende fysisk og psykisk helse, medikamentbruk og rusmidler bli analysert i videre arbeid.

Dataanalyse

Datamaterialet ble behandlet i IBM SPSS versjon 27 (22). Deskriptiv statistikk som frekvenser med prosenter, og bivariate analyser ble benyttet. P-verdi på $\leq 0,05$ anses som statistisk signifikant. Fischer's exact test er en betinget hypotesetest for signifikans, som ble benyttet i krysstabellene grunnet lite utvalg. Krysstabeller ble brukt for å undersøke sammenhenger mellom utvalgte variabler relatert til forskningsspørsmålene.

Etiske betraktninger

Informert samtykke ble gitt digitalt og signert med ID-porten nivå 4 før besvarelse av spørreskjemaet, og besvarelsen var ikke digitalt sporbar. Deltagelse i studien var frivillig,

og respondentene kunne trekke sitt samtykke. Tilhørighet til utdanningsinstitusjon ble ikke kartlagt for å ivareta deltagerens anonymitet.

Datamaterialet ble anonymisert og kryptert før lagring i TSD.

Studien er godkjent av Norsk senter for forskningsdata nr. 87556 (23), Universitetet i Sørøst-Norge og Lovisenberg diakonale høgskole.

Resultater

Bakgrunnsdata

Av totalt 192 intensivsykepleiestudenter i vårsemesteret fullførte 56 respondenter spørreundersøkelsen, som gav en svarprosent på 29,2. Tabell 1 beskriver utvalget, med flest kvinner i alder 20–39 år, alle hadde mer enn to års sykepleierfaring og 41 prosent hadde ikke erfaring fra intensivavdeling før studiet. Flesteparten av studentene var i andre semester, og 87 prosent hadde finansiering under videreutdanningen.

Tabell 1 Bakgrunnsdata med kjønn, alder, arbeids- og intensiverfaring, studiemester og finansiering, N = 56

Bakgrunn		n	(%)
Kjønn	Mann	10	(17,9)
	Kvinne	46	(82,1)
Alder	20-29 år	27	(48,2)
	30-39 år	21	(37,5)
	40-49 år	7	(12,5)
	>50 år	0	(0,0)
	Ikke oppgitt	1	(1,8)
Arbeidserfaring*	<2 år	0	(0,0)
	2-4 år	22	(39,3)
	5-7 år	21	(37,5)
	8-10 år	7	(12,5)
	>11	6	(10,7)
Intensiverfaring**	Nei	23	(41,1)
	<2 år	18	(32,1)
	>2 år	15	(26,8)
Semester	1	5	(8,9)
	2	38	(67,9)
	3	2	(3,6)
	4	7	(12,5)
	5	2	(3,6)
	6	2	(3,6)
Finansiering	Ja	49	(87,5)
	Nei	7	(12,5)

* Hvor lenge har du jobbet som sykepleier før du begynte på videreutdanningen?

** Hadde du arbeidserfaring fra intensivavdeling før du begynte på videreutdanningen?

For eksempel medisinsk overvåking, postoperativ avdeling, medisinsk- eller kirurgisk intensivavdeling.

Læringsutbytte

Digital undervisning (tabell 2) ble innført for 92,9 prosent (n = 52) av intensivsykepleiestudentene, hvor overgangen påvirket intensivsykepleiestudentene ved at 62,5 prosent (n = 35) opplevde lavere læringsutbytte. Digital undervisning medførte at 60,7 prosent (n = 34) opplevde redusert studiemotivasjon, hvor av halvparten opplevde redusert motivasjon til å gjennomføre masterprogrammet.

Tabell 2 Læringsutbytte i teoretiske emner i vårsemesteret 2020. N = 56

Læringsutbytte	n	(%)	Motivasjon til å gjennomføre studiet*			Påvirket læringsutbyttet i vårsemesteret**				p***	
			Ja, styrket	Ja, svekket	Nei, uendret	Ja, styrket	Ja, svekket	Nei, uendret	Vet ikke		
			n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)		
Oppnådd teoretiske læremål	Ja	42	(75,0)	6 (14,3)	10 (23,8)	26 (61,9)	8 (19,0)	16 (39,1)	14 (33,3)	4 (9,5)	
	Delvis	11	(19,6)	0 (0,0)	8 (72,7)	3 (27,3)	2 (18,2)	6 (54,5)	3 (27,3)	0 (0,0)	
	Nei	3	(5,4)	1 (33,3)	2 (66,7)	0 (0,0)	0 (0)	2 (66,7)	0 (0,0)	1 (33,3)	
				7 (12,5)	20 (35,7)	29 (51,8)	,01	10 (17,9)	24 (42,9)	17 (30,4)	5 (8,9)
Digital undervisning påvirket læringsutbytte	Ja, styrket	2	(3,6)	1 (50,0)	0 (0,0)	1 (50,0)	2 (100,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	
	Ja, svekket	35	(62,5)	5 (14,3)	17 (48,6)	13 (37,1)	6 (17,1)	19 (54,3)	7 (20,0)	3 (8,6)	
	Nei	11	(19,6)	0 (0,0)	3 (27,3)	8 (72,7)	0 (0,0)	2 (18,2)	7 (63,6)	2 (18,2)	
	Vet ikke	4	(7,1)	1 (25,0)	0 (0,0)	3 (75,0)	2 (50,0)	1 (25,0)	1 (25,0)	0 (0,0)	
			7 (12,5)	20 (35,7)	29 (51,8)	,04	10 (17,9)	24 (42,9)	17 (30,4)	5 (8,9)	,02
Digital undervisning påvirket motivasjon	Ja, styrket	5	(8,9)	1 (20,0)	1 (20,0)	3 (60,0)	2 (40,0)	1 (20,0)	1 (20,0)	1 (20,0)	
	Ja, svekket	34	(60,7)	4 (11,8)	17 (50,0)	13 (38,2)	5 (14,7)	17 (50,0)	8 (23,5)	4 (11,8)	
	Nei	12	(21,4)	2 (16,7)	2 (16,7)	8 (66,7)	3 (25,0)	4 (33,3)	5 (41,7)	0 (0,0)	
	Vet ikke	1	(1,8)	0 (0,0)	0 (0,0)	1 (100,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	1 (100,0)	0 (0,0)	
			7 (12,5)	20 (35,7)	29 (51,8)	,17	10 (17,9)	24 (42,9)	17 (30,4)	5 (8,9)	,53

* Har din motivasjon til å gjennomføre studiet endret seg som følge av pandemien?

** Opplever du at pandemien har påvirket ditt læringsutbytte i vårsemesteret 2020?

*** P-verdi beregnet med Fisher's exact

Læringsutbytte i kliniske emner (tabell 3) viser at 76,8 prosent (n = 43) av intensivsykepleiestudentene oppnådde sine læringsmål. Halvparten av studentene opplevde redusert mulighet for veiledning som følge av pandemien.

Studentrolle

Opplevelse av studentrolle og arbeidsbyrde (tabell 4) viser at 33,9 prosent (n = 19) opplevde å ha fått beholde sin studentrolle i praksis, og at 64,3 prosent (n = 36) opplevde å ha blitt brukt som arbeidskraft i praksis. Blant studentene som følte de ble brukt som arbeidskraft opplevde 17 redusert motivasjon til å gjennomføre studiet, og 14 opplevde at deres behov i liten grad ble ivaretatt.

Motivasjon

Totalt oppgav 35,7 prosent (n = 20) av intensivsykepleiestudentene at pandemien reduserte deres motivasjon til å gjennomføre studiet. Ved spørsmål om pandemien har endret studentenes plan om å jobbe som intensivsykepleier i fremtiden svarer 76,8 prosent (n = 43) «Nei», 17,9 prosent (n = 10) «Ja, jeg er i tvil» og 5,4 prosent (n = 3) «Vet

Tabell 3 Læringsutbytte i kliniske emner i vårsemesteret 2020. N = 56

Læringsutbytte	n	(%)	Motivasjon til å gjennomføre studiet*			p***	Arbeidsfering fra intensiv		p***	
			Ja, styrket	Ja, svekket	Nei, uendret		Nei	Ja		
			n (%)	n (%)	n (%)		n (%)	n (%)		
Oppnådd kliniske læremål	Ja	43	(76,8)	6 (14,0)	13 (30,2)	24 (55,8)	16 (37,2)	27 (62,8)		
	Delvis	12	(21,4)	1 (8,3)	6 (50,0)	5 (41,7)	6 (50,0)	6 (50,0)		
	Nei	1	(1,8)	0 (0,0)	1 (100,0)	0 (0,0)	1 (100,0)	0 (0,0)		
				7 (12,5)	20 (35,7)	29 (51,8)	,50	23 (41,1)	33 (58,9)	,40
Opplevd å få den veiledning de skulle ha	Ja	38	(67,9)	5 (13,2)	11 (28,9)	22 (57,9)	13 (34,2)	26 (65,8)		
	Nei	18	(32,1)	2 (11,1)	9 (50,0)	7 (38,9)	10 (55,6)	8 (44,4)		
				7 (12,5)	20 (35,7)	29 (51,8)	,32	23 (41,1)	33 (58,9)	,16
Opplevd endret mulighet for veiledning	Ja, bedret	0	(0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)		
	Ja, redusert	28	(50,0)	3 (10,7)	14 (50,0)	11 (39,3)	11 (39,3)	17 (60,7)		
	Nei, uendret	28	(50,0)	4 (14,3)	6 (21,4)	18 (64,3)	12 (42,9)	16 (57,1)		
				7 (12,5)	20 (35,7)	29 (51,8)	,10	23 (41,1)	33 (58,9)	1,00
Opplevd svekket veiledning og kommunikasjon med veileder	Ja	20	(35,7)	1 (5,0)	11 (55,0)	8 (40,0)	7 (35,0)	13 (65,0)		
	Nei	36	(64,7)	6 (16,7)	9 (25,0)	21 (58,3)	16 (44,4)	20 (55,6)		
				7 (12,5)	20 (35,7)	29 (51,8)	,07	23 (41,1)	33 (58,9)	,56

* Har din motivasjon til å gjennomføre studiet endret seg som følge av pandemien?

** Hadde du arbeidsfering fra intensivavdeling før du begynte på videreutdanning?

*** P-verdi beregnet med Fisher's exact

Tabell 4 Studentrolle og arbeidsbyrde. N = 56

Studentrolle	n	(%)	Motivasjon til å gjennomføre studiet*			p***	Ble du og dine behov ble ivare tatt??*			p***	
			Ja, styrket	Ja, svekket	Nei, uendret		Liten grad	Nøytral	Stor grad		
			n (%)	n (%)	n (%)		n (%)	n (%)	n (%)		
Opplevde du å få beholde din studentrolle i praksis?	Ja	19	(33,9)	2 (10,5)	4 (21,1)	13 (68,4)	1 (5,3)	8 (42,1)	10 (52,6)		
	Delvis	28	(50,0)	4 (14,3)	11 (39,3)	13 (46,4)	8 (29,6)	7 (25,0)	13 (46,4)		
	Nei	9	(16,1)	1 (11,1)	5 (55,6)	3 (33,3)	6 (66,7)	2 (22,2)	1 (11,1)		
				7 (12,5)	20 (35,7)	29 (51,9)	,38	15 (26,8)	17 (30,4)	24 (42,9)	,01
Føler du å ha blitt brukt som arbeidskraft på praksisstedet?	Ja	36	(64,3)	4 (11,1)	17 (47,2)	15 (41,7)	14 (38,9)	9 (25,0)	13 (36,1)		
	Nei	20	(35,7)	3 (15,0)	3 (15,0)	14 (70,0)	1 (5,0)	8 (40,0)	11 (55,0)		
				7 (12,5)	20 (35,7)	29 (51,9)	,05	15 (26,8)	17 (30,4)	24 (42,9)	,02
Arbeidsbyrden var for stor på utdanningen	Helt uenig	4	(7,1)	1 (25,0)	1 (25,0)	2 (50,0)	1 (25,0)	2 (50,0)	1 (25,0)		
	Delvis uenig	10	(17,9)	0 (0,0)	2 (20,0)	8 (80,0)	2 (20,0)	0 (0,0)	8 (80,0)		
	Nøytral	8	(14,3)	3 (37,5)	0 (0,0)	5 (62,5)	0 (0,0)	4 (50,0)	4 (50,0)		
	Delvis enig	16	(28,6)	1 (6,3)	7 (43,8)	9 (50,0)	2 (12,5)	6 (37,5)	9 (50,0)		
	Helt enig	18	(32,1)	2 (11,1)	10 (55,6)	6 (33,3)	10 (55,6)	5 (27,8)	3 (16,7)		
				7 (12,5)	20 (35,7)	29 (51,9)	,04	15 (26,8)	17 (30,4)	24 (42,9)	,00

* Har din motivasjon til å gjennomføre studiet endret seg som følge av pandemien?

** Hvordan opplever du at du og dine behov ble ivare tatt i vårsemesteret 2020?

*** P-verdi beregnet med Fisher's exact

ikke». Blant de 23,2 prosent (n = 13) som var usikre på om de ønsket å fortsette i yrket hadde ti respondenter arbeidserfaring i intensivavdeling fra tidligere. Blant de 13 respondentene som var usikre på om de ønsket å fortsette i yrket oppgav syv at arbeidsbyrden på utdanningen var for stor, og ni at de var uenige i at de hadde nok tid til å forstå de tingene de skulle lære seg. Videre oppgav ti at de ikke fikk beholde sin studentrolle og at de opplevde å bli brukt som arbeidskraft i praksis. Blant de 43 respondentene som ønsket å fortsette i yrket oppgav 27 at arbeidsbyrden var for stor, at de ikke hadde nok tid til å forstå de tingene de skulle lære seg, og at de ikke fikk beholde sin studentrolle. Videre oppgav 17 at de opplevde å bli brukt som arbeidskraft i praksis.

I noen av situasjonene fra det åpne spørsmålet trekkes opplevelse av dårlig kommunikasjon, redusert utbytte av praksis, og stort arbeidspress frem:

«Føler det som om jeg har mistet en praksisperiode og føler meg dårligere stilt nå som jeg er ferdig intensivsykepleier»

«Lite oppfølging både av arbeidsplass og skole i en fase der du ikke hører til noen plasser. Dårlig informasjon og stort arbeidspress. [...] Hadde jeg ikke kommet så langt i utdanningen hadde jeg droppet ut av studiet.»

«Fikk ikke være i covid-kohort under praksis da de ikke ville bruke opp unødig smittevernuttstyr. Få andre pasienter i perioden så mulig svekket læringsutbytte på grunn av mange vakter uten pasient.»

«Det var utfordrende å være student. Arbeidsgiver forventet at du skulle jobbe 100 prosent uten veileder. Skolen hadde sine skriftlige krav som måtte leveres for å få godkjent arbeid som praksis. Tiden strakk rett og slett ikke til å kunne lese ved siden av»

Diskusjon

Dette var den første studien som undersøkte covid-19-pandemiens innvirkning på intensivsykepleiestudenter i Norge, og resultatene viste at tre fjerdedeler av studentene oppnådde sine læringsmål i både teoretiske og kliniske emner. Muligheten for veiledning opplevdes redusert for halvparten av studentene, nærmere to tredjedeler erfarte at de ble brukt som arbeidskraft på praksisstedet, og kun én tredjedel opplevde å få beholde sin studentrolle i vårsemesteret 2020. På grunn av pandemien tviler én fjerdedel på om de vil fortsette i intensivsykepleieryrket etter endt studie.

Teoretisk læringsutbytte

Blant intensivsykepleiestudentene som enten delvis, eller ikke i det hele tatt, har oppnådd sine læringsmål i teoretiske emner, opplevde 72 prosent at pandemien har redusert deres motivasjon til å gjennomføre studiet. Både redusert motivasjon og lavt læringsutbytte, som følge av overgang til digital undervisning, er gjennomgående i resultatene, noe som samsvarer med flere internasjonale studier (5,9,10,24,25).

Tradisjonelt har intensivsykepleiestudentenes undervisning foregått i klasserom med fysisk tilstedeværelse, og digital undervisning var en lite brukt læringsplattform frem til vårsemesteret 2020. Mindre fysisk tilstedeværelse ved studiestedene påvirker læringsmiljøet og studentmiljøet, noe som kan påvirke både motivasjon og læringsutbytte. Faktorer og rammer som læringsmiljø og studentmiljø skaper samspillet som er nødvendig for refleksjon og læring. Disse kan påvirke studentene på forskjellige måter, hvor det fremmer læring for noen og hemmer læring for andre (26, s. 65).

Studentenes helse- og trivselsundersøkelse fra 2021 viser at landsgjennomsnittet for tilfredshet med studentmiljøet, blant alle landets studenter i høyere utdanning, har falt fra 63 prosent i 2018 til 26 prosent i 2021 (27, s. 17). Videre viser undersøkelsen at syv av ti studenter opplever digital undervisning som dårligere enn tradisjonell undervisning (27, s. 53), hvilket også samsvarer med funn i vår studie.

Studiebarometeret fra Nasjonalt organ for kvalitet i utdanning viste en betydelig endring i tilfredshet med sosialt miljø blant studentene (på en skala fra 1 «ikke tilfreds» til 5 «svært tilfreds»), med en nedgang fra 3,9 i 2019 til 2,6 i 2020. Studiebarometeret konkluderte med at dette var et tydelig tegn på at koronasituasjonen påvirket det sosiale miljøet blant studentene (28, s. 21). Undersøkelsen viste videre at to tredjedeler av Norges studenter var enige i at digital undervisning var mindre motiverende, og at 58 prosent av landets mastergradsstudenter opplevde redusert studiemotivasjon etter 12. mars 2020 (28, s. 90–91).

Klinisk læringsutbytte

Resultatene viser at læringsmålene i praksisstudier ble oppnådd i tilsvarende grad som i teoretiske emner. I vårsemesteret opplevdes muligheten for veiledning redusert, og kommunikasjon med veileder som svekket. I praksisstudier tar intensivsykepleiestudentene med seg kunnskapen fra teoretiske emner og kobler den sammen med hva de lærer i praksisstudier. Kunnskapen blir til handlingskompetanse gjennom samtale, refleksjon og veiledning (13,26, s. 205). Usikkerheten rundt håndteringen av covid-19-pandemien på norske intensivavdelinger kan ha svekket muligheten for veiledning. Forskning viser at veiledning allerede før pandemien var en krevende oppgave, hvor veilederen skal ha fokus på både pasienten og veiledning av studenten (7,12,29). Både redusert mulighet for veiledning, og det å ikke alltid få delta i behandling av covid-19-pasienter, kan ha bidratt til redusert motivasjon til å gjennomføre studiet. Dette samsvarer med resultater fra flere studier (10). Oppnåelse av kliniske læringsmål er vesentlig for at intensivsykepleiestudentene skal utvikle seg til å bli intensivsykepleiere.

Studiebarometeret for 2020 viste generelt høy tilfredshet med praksis blant alle landets studenter i høyere utdanning, hvor to tredjedeler av studentene var tilfreds med veiledningen underveis i praksis (28, s. 43). For sykepleiefag isolert sett er tilfredsheten noe lavere, med en gjennomsnittsverdi på 3,9 på en skala fra 1 til 5. Til sammenligning er

gjennomsnittsskår for tre av Norges studieprogram for mastergrad innen intensivsykepleie 3,6 (30).

Studentrolle og motivasjon til å gjennomføre studiet

Våre funn viste at intensivsykepleiestudentene opplevde utdanningens totale arbeidsbyrde som for stor, og en tredjedel oppgav at pandemien reduserte deres motivasjon til å gjennomføre studiet. Forskning viser at for stor arbeidsbyrde medfører fare for negativ påvirkning av akademiske prestasjoner (18). En opplevd overkommelig arbeidsbyrde fremmer studentenes evne til å tilegne seg kunnskapen som inngår i læreplanen (31), og at utdanningsinstitusjoner og helseforetak bør tilstrebe at intensivsykepleiestudentenes arbeidsbyrde ikke blir for stor (32).

En fjerdedel av intensivsykepleiestudentene følte at deres behov ble lite ivaretatt, og de opplevde redusert motivasjon til å gjennomføre studiet. Når intensivsykepleiestudentene begynner på videreutdanningen, trer de inn i en studentrolle. I den rollen ligger det forventninger om læring, studiet og praksis, basert på informasjon om videreutdanningen eller tidligere erfaringer (26). En studie fra Australia, utført før covid-19-pandemien, viste at det å tre inn i en studentrolle var stressende. Faktorer som tidspress, forventninger som ikke ble møtt og det å være i praksis i ukjent avdeling kunne medføre usikkerhet i studentrollen (33).

Motivasjon til å fortsette i yrket

Ett av funnene viser at en fjerdedel av intensivsykepleiestudentene oppgav at pandemien har gjort at de tviler på om de skal fortsette i yrket i fremtiden. Blant de som tviler hadde tre fjerdedeler arbeidserfaring fra intensivavdeling fra tidligere, og de vet allerede at det å jobbe på en intensivavdeling som ny kan være krevende (34).

En studie utført i Spania, som ble hardt rammet under første bølge av covid-19, sammenlignet sykepleiestudenter i siste semester før og under pandemien, og viste at pandemien medførte en større tvil på om sykepleiestudentene ønsket å fortsette i yrket (35). En svensk doktorgradsavhandling fra 2003 viser at 21 prosent av studentene som fullførte videreutdanning i intensivsykepleie ikke lenger sto i yrket etter ett år (36, s. 79). Ettersom behovet for intensivsykepleiere er økende i Norge (37), bidrar frafallet blant nyutdannede intensivsykepleiere til et ytterligere tap av verdifull kompetanse i landets intensivavdelinger.

Covid-19-pandemien har tydeliggjort at intensivkapasiteten i Norge ikke er tilstrekkelig. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap skrev i 2019 at ved en eventuell pandemi er intensivkapasiteten utilstrekkelig (38). Norsk sykepleieforbunds landsgruppe for intensivsykepleiere publiserte i 2015 en rapport som konkluderte med at innen 10–15 år vil størsteparten av landets intensivsykepleiere gå av med pensjon, og behovet for flere intensivsykepleiere er stort både på nasjonalt og internasjonalt nivå (39). Riksrevisjonens beregninger viser at 17 prosent av Norges intensivsykepleiere ansatt i helseforetak vil nå pensjonsalder innen 2025 (40, s. 23). Dette viser at utdanning av flere intensivsykepleiere er nødvendig.

Styrker og svakheter

Spørreskjemaet ble pilottestet av intensivsykepleiestudenter som selv hadde opplevd vårsemesteret 2020, og derfor kunne gi konkrete tilbakemeldinger. Forfatterne (M.S.L og S.R.T) var i andre semester og hadde en nærhet til studiet, læringsutbytte og motivasjon.

Besvarelsene er anonyme, og kun fullførte besvarelser ble lagret og inkludert. Data-behandlingen ble gjort i fellesskap, og datasettet ble kvalitetskontrollert.

Én svakhet ved denne studien er at selv ved puring og aktiv bruk av sosiale medier for å øke oppmerksomheten rundt studien, ble svarprosenten lav. Den lave svarprosenten har svekket resultatets generaliserbarhet, og vi kan ikke garantere at nettoutvalget er representativt for utvalget. Spørreskjemaet ble sendt ut i januar 2021, syv måneder etter endt vårsemester. Forsinkelsen kan ha bidratt til lav svarprosent da det har gått lang tid siden vårsemesteret. Skjevhet i utvalg må antas ettersom deltagerens utdanningsinstitusjonstilhørighet var ukjent for forfatterne. Tabell 1 viser skjevhet i semesterfordeling. Videre er deler av spørreskjemaet egenutviklet, og det ble ikke validert og reliabilitets-testet. Det er en svakhet at undersøkelsen ikke kan gjentas på et senere tidspunkt med samme kontekst, ettersom universitetene og helseforetakene vil være bedre forberedt dersom pandemien vedvarer.

Konklusjon

Våre resultater viser at pandemien medførte utfordringer både i overgangen til digital undervisning, endringer i praksisstudier og veiledning for intensivsykepleiestudentene. Flertallet av respondentene oppnådde sine læringsmål i både teoretiske og kliniske emner til tross for at endringene medførte opplevelse av lavt læringsutbytte, svekket veiledning og redusert motivasjon. Funnene viser at opplevelse av å bli brukt som arbeidskraft i praksis, og tap av studentrolle, var faktorer som reduserte motivasjonen til å både gjennomføre studiet og å fortsette i yrket.

Utdanningsinstitusjoner og helseforetak må fortsette å jobbe sammen for å skape et trygt og godt læringsmiljø, slik at intensivsykepleiestudentene oppnår sine læringsmål og blir værende i yrket. Det er behov for videre undersøkelser innen digitale læringsplattformer, veiledning i klinisk praksis og studenttilfredshet med intensivutdanningen.

Referanser

1. Statsministerens kontor. Omfattende tiltak for å bekjempe koronaviruset. [Internett]. Oslo: Regjeringen; 12. mars 2020. Tilgjengelig fra: <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/nye-tiltak/id2693327/>
2. World Health Organization. Listings of WHO's response to COVID-19 [Internett]. Genève: WHO; 29. juni 2020 [oppdatert 29. januar 2021]. Tilgjengelig fra: <https://www.who.int/news/item/29-06-2020-covid-timeline>
3. Folkehelseinstituttet. Covid-19-epidemien: risiko, prognose og respons i Norge etter uke 12 [Internett]. Oslo: Folkehelseinstituttet; 26. mars 2020. Tilgjengelig fra: <https://www.fhi.no/contentassets/c9e459cd7cc24991810aod28d7803bdo/vedlegg/covid-19-epidemien-risiko-prognose-og-respons-i-norge-etter-uke-12.--24.mars-2020.pdf>

4. Kunnskapsdepartementet. Informasjon i forbindelse med koronavirus og covid-19-pandemien. Oslo: Kunnskapsdepartementet; 13. mars 2020. Tilgjengelig fra: https://www.regjeringen.no/no/dokument/dep/kd/anbud-konsesjoner-og-brev/brev/utvalgte_brev/2020/informasjon-i-forbindelse-med-koronavirus-og-covid-19-pandemien/id2693752/
5. Fogg N, Wilson C, Trinka M, Campbell R, Thomson A, et al. Transitioning from direct care to virtual clinical experiences during the COVID-19 pandemic. *J Prof Nurs.* 2020;36(6):685–91. <https://doi.org/10.1016/j.profnurs.2020.09.012>
6. Ramos-Morcillo AJ, Leal-Costa C, Moral-García JE, Ruzafa-Martínez M. Experiences of nursing students during the abrupt change from face-to-face to e-learning education during the first month of confinement due to COVID-19 in Spain. *Int J Environ Res Public Health.* 2020;17(15):5519. <https://doi.org/10.3390/ijerph17155519>
7. Hansen BS, Gundersen EM, Bjørnå GB. Improving student supervision in a Norwegian intensive care unit: a qualitative study: improving student supervision in ICU. *Nurs Health Sci.* 2011. <https://doi.org/10.1111/j.1442-2018.2011.00609.x>
8. Bingen HM, Steindal SA, Krumsvik R, Tveit B. Nursing students studying physiology within a flipped classroom, self-regulation and off-campus activities. *Nurse Educ Pract.* 2019;35:55–62. <https://doi.org/10.1016/j.nepr.2019.01.004>
9. Moreno-Sánchez, E., Merino-Godoy, M. D., Piñero-Claros, S., Santiago-Sánchez, A., Del-Campo-Jiménez, Á., et al. Nursing education during the SARS-CoV-2 pandemic: assessment of students' satisfaction with e-learning environment. *Int J Environ Res Public Health.* 2022;19(4). <https://doi.org/10.3390/ijerph19042023>
10. Hoa X, Peng X, Ding X, Qin Y, Lv M, et al. Application of digital education in undergraduate nursing and medical interns during the COVID-19 pandemic: a systematic review. *Nurse Educ Today.* 2022;108:105183. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2021.105183>
11. Zureick AH, Burk-Rafel J, Purkiss JA, Hortsch M. The interrupted learner: how distractions during live and video lectures influence learning outcomes. *Anat Sci Educ.* 2018;11(4):366–76. <https://doi.org/10.1002/ase.1754>
12. Nyhagen R, Sjöberg M, Austenå M, Sørensen AL, Høybakk JB, et al. Små organisatoriske grep kan gi bedre praksisveiledning på intensivavdelinger. *Sykepleien Forskning.* 2019;14:1–17. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2017.01.011>
13. Utdannings- og forskningsdepartementet. Rammeplan for videreutdanning i intensivsykepleie [Internett]. Oslo: Utdannings- og forskningsdepartementet; 1. desember 2005. Tilgjengelig fra: https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kilde/kd/pla/2006/0002/ddd/pdfv/269388-rammeplan_for_intensivsykepleie_05.pdf
14. Johannessen A, Christoffersen L, Tufte PA. Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode. 4. utg. Oslo: Abstrakt; 2010.
15. von Elm E, Altman D, Egger M, Pocock S, Gotsche P, et al. The Strengthening the Reporting of Observational Studies in Epidemiology (STROBE) Statement: guidelines for reporting observational studies EQUATOR network [Internett]. Oxford: UK Equator Centre; 2007 [oppdatert 13. april 2021]. Tilgjengelig fra: <https://www.equator-network.org/reporting-guidelines/strobe/>
16. Universitetet i Oslo. Hva er Nettskjema? [Internett]. Oslo: Universitetet i Oslo; u.å. [hentet 10. februar 2021]. Tilgjengelig fra: <http://www.uio.no/tjenester/it/adm-app/nettskjema/>
17. Universitetet i Oslo. Tjenester for Sensitive Data [Internett]. Oslo: Universitetet i Oslo; u.å. Tilgjengelig fra: <https://www.uio.no/tjenester/it/forskning/sensitiv/>
18. Mortensen M, Karlsen M-MW, Hovde H, Lykke P, Mathisen L. Norske intensivsykepleiestudenters tilfredshet med og opplevelse av intensivsykepleiestudiet – en tverrsnittstudie. *Inspira.* 2020; 15(2):5–15.

19. Strand BH, Dalgard OS, Tambs K, Rognerud M. Measuring the mental health status of the Norwegian population: a comparison of the instruments SCL-25, SCL-10, SCL-5 and MHI-5 (SF-36). *Nord J Psychiatry*. 2003;57(2):113–8. <https://doi.org/10.1080/08039480310000932>
20. Pedersen MJB, Gjerland A, Rund BR, Ekeberg Ø, Skogstad L. Emergency preparedness and role clarity among rescue workers during the terror attacks in Norway July 22, 2011. *PLoS One*. 2016;11(6):e0156536-e. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0156536>
21. Lie I, Stafseth S, Skogstad L, Hovland I, Hovde H, et al. Health care professionals in COVID-19 intensive care units in Norway. Preparedness and working conditions: a cohort study. *BMJ Open*. 2021;11(10). <https://doi.org/10.1136/bmjopen-2021-049135>
22. IBM SPSS software. Tilgjengelig fra: <https://www.ibm.com/analytics/spss-statistics-software>
23. Norsk senter for forskningsdata. NSD [Internett]. Bergen: NSD – Norsk senter for forskningsdata; u.å. [hentet 20. april 2021]. Tilgjengelig fra: <https://www.nsd.no/>
24. Baber H. Determinants of students' perceived learning outcome and satisfaction in online learning during the pandemic of COVID-19. *J Educ Elearn Res*. 2020;7(3):285–92. <https://doi.org/10.20448/journal.509.2020.73.285.292>
25. Adnan M, Anwar K. Online learning amid the COVID-19 pandemic: students' perspectives. *Journal of Pedagogical Sociology and Psychology*. 2020;2(1):46–51. <https://doi.org/10.33902/JPSP.2020261309>
26. Tveiten S. *Pedagogikk i sykepleiepraksis*. 2. utg. Bergen: Fagbokforlaget; 2008.
27. Sivertsen B. *Studentenes helse og trivselsundersøkelse*. Oslo: Folkehelseinstituttet; 2021. Tilgjengelig fra: <https://sioshotstorage.blob.core.windows.net/shot2018/SHOT2021.pdf>
28. Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen. *Studiebarometeret 2020 – hovedtendenser*. Rapport nr. 1/21. Oslo: NOKUT; 2021. Tilgjengelig fra: https://www.nokut.no/globalassets/studiebarometeret/2021/hoyere-utdanning/studiebarometeret-2020_hovedtendenser_1-2021.pdf
29. Trede F, Sutton K, Bernoth M. Conceptualisations and perceptions of the nurse preceptor's role: A scoping review. *Nurse Educ Today*. 2016;36:268–74. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2015.07.032>
30. Studiebarometeret. *Sammenligne studieprogram 2020* [Internett]. Oslo: Nasjonalt organ for kvalitet i utdanning; 2020. Tilgjengelig fra: https://studiebarometeret.no/no/student/studieprogram/1176_mis/238_ma-ksi/1150_mklisp/
31. Pettersen R. *Studenters opplevelse og evaluering av undervisning og læringsmiljø: presentasjon av course experience questionnaire (CEQ) – og validering av tre norske versjoner, erfaringer med studiet (EMS)*. Rapport 2007: 4. Halden: Høgskolen i Østfold; 2007. Tilgjengelig fra: <https://hiof.brage.unit.no/hiof-xmlui/bitstream/handle/11250/147872/hefte4-07.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
32. Chaboyer W, Dunn SV, Theobald K, Aitken L, Perrott J. Critical care education: an examination of students' perspectives. *Nurse Educ Today*. 2001;21(7):526–33. <https://doi.org/10.1054/nedt.2001.0586>
33. Taylor C, Robin Ogle K, Olivieri D, Dennis M, English R. Taking on the student role: how can we improve the experience of registered nurses returning to study? *Aust Crit Care*. 1999;12(3):98–102. [https://doi.org/10.1016/S1036-7314\(99\)70581-3](https://doi.org/10.1016/S1036-7314(99)70581-3)
34. Innes T, Calleja P. Transition support for new graduate and novice nurses in critical care settings: an integrative review of the literature. *Nurse Educ Pract*. 2018;30:62–72. <https://doi.org/10.1016/j.nepr.2018.03.001>
35. Reverté-Villarroya S, Ortega L, Lavedán A, Masot O, Burjalés-Martí MD, et al. The influence of COVID-19 on the mental health of final-year nursing students: comparing the situation before and during the pandemic. *Int J Ment Health Nurs*. 2021. <https://doi.org/10.1111/inm.12827>
36. Fridh ML. *Från allmänsjuksköterska till specialistsjuksköterska inom intensivvård*. Göteborg: Göteborgs universitet; 2003.
37. Høie B. *Sykehustalen 2021: veien ut av koronakrisen*. Oslo: Helse- og omsorgsdepartementet; 12. januar 2021. Tilgjengelig fra: <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/sykehustalen-2021/id2827149/>

38. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. Analyser av krisescenarioer 2019. Oslo: DSB; 2019. Tilgjengelig fra: <https://www.dsb.no/rapporter-og-evalueringer/analyser-av-krisescenarioer-2019/>
39. Flatland S, Granerud E, Hansen BS, Berg J, Stafseth SK. Bemanningsstandard for intensivsykepleie. Rapport. Oslo: NSFs landsgruppe av intensivsykepleiere; august 2015. Tilgjengelig fra: <https://www.nsf.no/sites/default/files/inline-images/rsyGhR3uL7SwEdYapOfY8eqX2azywFKv8Kgfogh19vbfr4lc15.pdf>
40. Riksrevisjonen. Riksrevisjonens undersøkelse av bemanningsutfordringer i helseforetakene. Oslo: Riksrevisjonen; 2020. Tilgjengelig fra: <https://www.riksrevisjonen.no/globalassets/rapporter/no-2019-2020/bemanningsutfordringerhelseforetakene.pdf>

Vedlegg 1

STROBE Statement—Checklist of items that should be included in reports of *cross-sectional studies*

	Item No	Recommendation	Page No
Title and abstract	1	(a) Indicate the study's design with a commonly used term in the title or the abstract	1
		(b) Provide in the abstract an informative and balanced summary of what was done and what was found	2–5
Introduction			
Background/rationale	2	Explain the scientific background and rationale for the investigation being reported	6–7
Objectives	3	State specific objectives, including any prespecified hypotheses	8
Methods			
Study design	4	Present key elements of study design early in the paper	9
Setting	5	Describe the setting, locations, and relevant dates, including periods of recruitment, exposure, follow-up, and data collection	9
Participants	6	(a) Give the eligibility criteria, and the sources and methods of selection of participants	9
Variables	7	Clearly define all outcomes, exposures, predictors, potential confounders, and effect modifiers. Give diagnostic criteria, if applicable	9–11
Data sources/measurement	8*	For each variable of interest, give sources of data and details of methods of assessment (measurement). Describe comparability of assessment methods if there is more than one group	9–11
Bias	9	Describe any efforts to address potential sources of bias	18
Study size	10	Explain how the study size was arrived at	9
Quantitative variables	11	Explain how quantitative variables were handled in the analyses. If applicable, describe which groupings were chosen and why	11
Statistical methods	12	(a) Describe all statistical methods, including those used to control for confounding	11
		(b) Describe any methods used to examine subgroups and interactions	11
		(c) Explain how missing data were addressed	11
		(d) If applicable, describe analytical methods taking account of sampling strategy	9
		(e) Describe any sensitivity analyses	
Results			
Participants	13*	(a) Report numbers of individuals at each stage of study—eg numbers potentially eligible, examined for eligibility, confirmed eligible, included in the study, completing follow-up, and analysed	9
		(b) Give reasons for non-participation at each stage	
		(c) Consider use of a flow diagram	
Descriptive data	14*	(a) Give characteristics of study participants (eg demographic, clinical, social) and information on exposures and potential confounders	12
		(b) Indicate number of participants with missing data for each variable of interest	12
Outcome data	15*	Report numbers of outcome events or summary measures	

	Item No	Recommendation	Page No
Main results	16	(a) Give unadjusted estimates and, if applicable, confounder-adjusted estimates and their precision (eg, 95% confidence interval). Make clear which confounders were adjusted for and why they were included (b) Report category boundaries when continuous variables were categorized (c) If relevant, consider translating estimates of relative risk into absolute risk for a meaningful time period	
Other analyses	17	Report other analyses done—eg analyses of subgroups and interactions, and sensitivity analyses	
Discussion			
Key results	18	Summarise key results with reference to study objectives	15-18
Limitations	19	Discuss limitations of the study, taking into account sources of potential bias or imprecision. Discuss both direction and magnitude of any potential bias	18
Interpretation	20	Give a cautious overall interpretation of results considering objectives, limitations, multiplicity of analyses, results from similar studies, and other relevant evidence	15-18
Generalisability	21	Discuss the generalisability (external validity) of the study results	18
Other information			
Funding	22	Give the source of funding and the role of the funders for the present study and, if applicable, for the original study on which the present article is based	

*Give information separately for exposed and unexposed groups.

Note: An explanation and elaboration article discusses each checklist item and gives methodological background and published examples of transparent reporting. The STROBE checklist is best used in conjunction with this article (freely available on the websites of PLoS Medicine at <http://www.plosmedicine.org/>, Annals of Internal Medicine at <http://www.annals.org/>, and Epidemiology at <http://www.epidem.com/>). Information on the STROBE Initiative is available at www.strobe-statement.org.

Vedlegg 2. Spørreskjema

Lite visste vi ... Tverrsnittstudie om intensivsykepleierstudentenes opplevelse av vårsemesteret 2020.

Invitasjon til å delta i forskningsprosjektet

«*Lite visste vi hvordan vårsemesteret 2020 ville bli*» – en tverrsnittstudie om pandemiens innvirkning på intensivsykepleiestudentenes opplevelser i vårsemesteret 2020»

Dette er en invitasjon til å delta i et forskningsprosjekt hvor formålet er å kartlegge intensivsykepleierstudentenes opplevelse av vårsemesteret 2020, sett i forhold til covid-19. På denne siden gir vi deg informasjon om målene for prosjektet og hva deltakelse vil innebære for deg.

Formål

Formålet med prosjektet er å kartlegge hvordan studenter i masterforløp innen intensivsykepleie beskriver hvordan vårsemesteret 2020 opplevdes. Ved hjelp av et nettbasert spørreskjema ønsker vi å kartlegge hvordan pandemien har påvirket studentene, deres kliniske studier og deres læringsutbytte.

Dine svar vil brukes i utformingen av vår masteroppgave, og vi ønsker å skrive en artikkel som gir svar på følgende forskningsspørsmål:

- Hvilken innvirkning har covid-19-pandemien hatt på intensivsykepleiestudentenes læringsutbytte i praksis?
- Hvordan beskriver intensivsykepleiestudentene at studentrollen har blitt ivaretatt under vårsemesteret 2020?

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

Universitetet i Sørøst-Norge er ansvarlig for prosjektet.

Masteroppgavens veileder og prosjektansvarlig er Siv K. Stafseth, førsteamanuensis, intensiv- og anestesisykepleier med ph.d. fra Institutt for klinisk medisin ved Universitetet i Oslo.

Hvorfor får du spørsmål om å delta?

Invitasjon til spørreundersøkelsen blir sendt ut til alle som er studenter i et masterforløp i intensivsykepleie og som var student i kliniske studier i løpet av vårsemesteret 2020. Masterutdanning med spesialisering i intensivsykepleie tilbys ved 11 ulike utdanningsinstitusjoner i Norge, og alle aktuelle studenter vil inviteres til å delta.

Invitasjon til å delta er sendt ut via programkoordinator ved din utdanningsinstitusjon. Ettersom det inviteres via lærernetverket vil du få tilbud om deltagelse uten at forskerne får innsyn i hvilke studenter som inviteres til deltagelse.

Prosjektet er godkjent av Norsk senter for forskningsdata (NSD).

Hva innebærer det for deg å delta?

Hvis du velger å delta i prosjektet innebærer det at du fyller ut et spørreskjema på Nettskjema. Spørreskjemaet vil ta omtrent 10 minutter å fullføre. Spørreskjemaet inneholder

varierte spørsmål som blant annet vil undersøke din opplevelse av studentrollen, veiledning i kliniske studier, læringsutbytte, oppfølging og ivaretagelse med mer. Dine svar blir registrert elektronisk på Nettskjema, og all innsamlet data vil bli anonymisert automatisk før forskerne får tilgang til resultatene.

Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke samtykket tilbake uten å oppgi noen grunn. Alle dine personopplysninger vil da bli slettet. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg hvis du ikke vil delta eller dersom du senere velger å trekke deg.

Ditt personvern – hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger

Vi vil bare bruke opplysningene om deg til formålene vi har fortalt om i dette skrivet. Vi behandler opplysningene konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket. All innsamlet data vil bli anonymisert før vi får tilgang til materialet, og det vil ikke være mulig å spore besvarelser tilbake til enkeltpersoner.

Prosjektgruppen, som både vil ha tilgang til innsamlet data og vil ha ansvar for viderebehandling av datamaterialet, består av veileder Siv K. Stafseth, student Marit Storli Lentz og student Silje Revaa Tafjord. Innsamlet data vil være anonymisert før det lastes ned fra Nettskjema. Data vil lagres på krypterte minnepinner for å sikre at ikke uvedkommende får tilgang til det anonymiserte materialet. Innsamlet data vil bearbeides på en slik måte at ingen deltagere vil kunne gjenkjennes hverken i masteroppgaven eller i forskningsartikkelen.

Hva skjer med opplysningene dine når vi avslutter forskningsprosjektet?

Opplysningene oppbevares til prosjektet avsluttet med godkjenning av masteroppgaven, noe som etter planen er juni 2021. Det skal utformes en forskningsartikkel, og først etter publisering av denne vil det innsamlede materialet slettes.

Dine rettigheter

Så lenge du kan identifiseres i datamaterialet, har du rett til

- innsyn i hvilke personopplysninger som er registrert om deg, og å få utlevert en kopi av opplysningene
- å få rettet personopplysninger om deg
- å få slettet personopplysninger om deg
- å sende klage til Datatilsynet om behandlingen av dine personopplysninger

Hva gir oss rett til å behandle personopplysninger om deg?

Vi behandler opplysninger om deg basert på ditt samtykke.

På oppdrag fra Universitetet i Sørøst-Norge har NSD – Norsk senter for forskningsdata AS vurdert at behandlingen av personopplysninger i dette prosjektet er i samsvar med personvernregelverket.

Premiering

Alle som fullfører spørreundersøkelsen får tilbud om å delta i tekningen av premier fra Vaktrommet.no. Etter skjemaet er ferdig utfylt vil du sendes videre til en side hvor du kan legge inn din e-postadresse dersom du ønsker å være med i trekningen. E-postadressen lagres separat fra spørreundersøkelsen, og den kan derfor ikke spores til dine svar. Det finnes ingen rette eller gale svar i denne spørreundersøkelsen, og dine svar vil på ingen måte påvirke dine vinnerejanser.

Vaktrommet.no har donert 5 stykk Migenic utstyrs-doc i assorterte farger, med saks (verdi 366,-) til premiering i vårt forskningsprosjekt. Penneholderen er 8 cm bred og har plass til minst tre penner og en saks. Den er laget i 100 % silikon og holderen tåler vask i dekontaminator. Dersom du trenger nytt navneskilt til docen kan det enkelt bestilles på Vaktrommet.no til kun 179,-. For mer informasjon om premiene, se <https://vaktrommet.no/butikk/penhygienic-navnskilt/migenic-the-item-tool-dock-for-healthworkers-849>

Hvor kan jeg finne ut mer?

Hvis du har spørsmål til studien, eller ønsker å benytte deg av dine rettigheter, ta kontakt med:

Siv K. Stafseth	Siv.stafseth@ldh.no
Marit Storli Lentz	Marit.lentz@gmail.com
Silje Revaa Tafjord	Stafjord@hotmail.com

Hvis du har spørsmål knyttet til NSD sin vurdering av prosjektet, kan du ta kontakt med:

NSD – Norsk senter for forskningsdata AS på epost (personverntjenester@nsd.no) eller på telefon: 55582117.

Samtykkeerklæring

Jeg har mottatt og forstått informasjon om prosjektet «Lite visste vi hvordan vårsemesteret 2020 ville bli», og har fått anledning til å stille spørsmål.

Ved å besvare spørreskjemaet samtykker jeg til:

Jeg samtykker til at mine opplysninger fra spørreskjemaet behandles frem til prosjektet er avsluttet.

Når du besvarer dette spørreskjemaet ber vi deg tenke tilbake til våren 2020, fra WHO erklærte pandemi 11. mars og ut semesteret.

Skjemaet inneholder en rekke spørsmål som vil bidra til å gi oss en formening om hvordan nettopp du opplevde å være intensivsykepleiestudent i denne tiden. Vi minner om at undersøkelsen er helt anonym. Vi ber deg svare oppriktig på spørsmålene, og minner om at alle spørsmål må besvares for at ditt svar kan inkluderes i studien.

Først litt om deg

Kjønn*

- Kvinne
- Mann
- Ønsker ikke oppgi

Alder*

- 20-29
- 30-39
- 40-49
- > 50
- Ønsker ikke oppgi

Arbeidserfaring*

Hvor lenge har du jobbet som sykepleier før du begynte på videreutdanningen?

- < 2 år
- 2-4 år
- 5-7 år
- 8-10 år
- > 11 år

Hadde du arbeidserfaring fra intensivavdeling før du begynte på videreutdanning?*

For eksempel medisinsk overvåkning, postoperativ avdeling, medisinsk- eller kirurgisk intensivavdeling.

- Nei
- Ja, mindre enn 2 år
- Ja, mer enn 2 år

Din videreutdanning

Hvilken type videreutdanning tar du?*

- Videreutdanning med spesialsykepleiertittel
- Videreutdanning med mastergrad

Hvilken studiebelastning har du i vårsemesteret 2020?*

Deltid

Heltid

Hvilket semester var du i?*

1

2

3

4

5

6

Finansiering*

Har du utdanningsstilling, stipend eller annen form for finansiering fra arbeidsgiver under studiet?

Ja

Nei

Tok arbeidsgiver deg ut av studiet og satt deg inn i ordinært arbeid i løpet av våren 2020?*

 Dette elementet vises kun dersom alternativet «Ja» er valgt i spørsmålet «Finansiering»

Med uttak av studiet menes det at du fikk tapt studieprogresjon og måtte tre inn i ordinært lønnet arbeid, som følge av bemanningsbehov hos arbeidsgiver

Ja

Nei

Da du ble tatt ut av studiet og ble satt inn i ordinært arbeid, hva gjorde du med studiet?*

 Dette elementet vises kun dersom alternativet «Ja» er valgt i spørsmålet «Tok arbeidsgiver deg ut av studiet og satt deg inn i ordinært arbeid i løpet av våren 2020?»

- Jeg sluttet eller søkte permisjon fra videreutdanningen
- Jeg gikk tilbake i ordinært arbeid hos arbeidsgiver og fikk dette tellende som praksis
- Jeg fikk endret studiebelastningen min til deltid slik at jeg kunne fortsette ved siden av ordinært arbeid
- Jeg fortsatte studiet på heltid ved siden av ordinært arbeid i en periode
- Jeg avsluttet arbeidsforholdet for å beholde studieplassen
- Annet

Din motivasjon for å starte på intensivsykepleierutdanning

Hvor viktig var følgende punkter for din motivasjon til å starte på videreutdanningen?

	Ikke viktig	Lite viktig	Nøytral	Litt viktig	Svært viktig
Ønske om økt kunnskap/kompetanse*	☐	☐	☐	☐	☐
Ønske om å ta en mastergrad*	☐	☐	☐	☐	☐
Ønske om økt lønn*	☐	☐	☐	☐	☐
Ønske om fast stilling*	☐	☐	☐	☐	☐
Ønske fra arbeidsgiver*	☐	☐	☐	☐	☐
Ønske om bedre arbeidsvilkår*	☐	☐	☐	☐	☐
Annet*	☐	☐	☐	☐	☐

Din studentrolle

Det var lett å forstå og finne ut hvilke krav som stiltes til studiearbeidet mitt i vårsemesteret 2020?*

- Helt uenig
- Delvis uenig
- Nøytral
- Delvis enig
- Helt enig

Arbeidsbyrden på utdanningen var for stor under vårsemesteret 2020*

- Helt uenig
- Delvis uenig
- Nøytral
- Delvis enig
- Helt enig

Det var ofte vanskelig å finne ut nøyaktig hva som var forventet av meg på studiet i vårsemesteret 2020*

☐ Helt uenig
☐ Delvis uenig
☐ Nøytral
☐ Delvis enig
☐ Helt enig

Jeg synes vi hadde nok til tid til å forstå de tingene vi skulle lære oss i vårsemesteret 2020*

☐ Helt uenig
☐ Delvis uenig
☐ Nøytral
☐ Delvis enig
☐ Helt enig

Studieopplegget i vårsemesteret bidro til å styrke min evne til omstilling*

☐ Helt uenig
☐ Delvis uenig
☐ Nøytral
☐ Delvis enig
☐ Helt enig

Ble digital undervisning innført som følge av pandemien?*

☐ Ja
☐ Nei

Opplevde du at overgangen til digital undervisning påvirket ditt læringsutbytte?*

i Dette elementet vises kun dersom alternativet «Ja» er valgt i spørsmålet «Ble digital undervisning innført som følge av pandemien?»

«Lite visste vi hvordan vårsemesteret 2020 ville bli»

- Ja, bedret læringsutbyttet
- Ja, svekket læringsutbyttet
- Nei
- Vet ikke

Opplevde du at overgangen til digital undervisning påvirket din motivasjon?*

i Dette elementet vises kun dersom alternativet «Ja» er valgt i spørsmålet «Ble di gital undervisning innført som følge av pandemien?»

- Ja, styrket min motivasjon
- Ja, svekket min motivasjon
- Nei
- Vet ikke

Lærerne ga nyttige tilbakemeldinger om hvordan jeg lå an i forhold til ønsket progresjon i vårsemesteret 2020*

- Helt uenig
- Delvis uenig
- Nøytral
- Delvis enig
- Helt enig

Oppnådde du dine læremål i teoretiske emner i vårsemesteret 2020?*

- Ja
- Delvis
- Nei

Kliniske studier

Var du i praksis eller kliniske studier?*

Det vil si mellom 11. mars og sommerferien 2020

- Ja
- Nei

Var planen at du skulle ha vært i praksis i denne perioden?*

i Dette elementet vises kun dersom alternativet «Nei» er valgt i spørsmålet «Var du i praksis eller kliniske studier?»

Ja

Nei

Hvorfor ble ikke praksis gjennomført som planlagt?*

i Dette elementet vises kun dersom alternativet «Ja» er valgt i spørsmålet «Var planen at du skulle ha vært i praksis i denne perioden?»

Ble praksisperioden gjennomført som planlagt?*

i Dette elementet vises kun dersom alternativet «Ja» er valgt i spørsmålet «Var du i praksis eller kliniske studier?»

Ja, jeg fikk ordinær mengde praksis på planlagt sted

Ja, jeg fikk ordinær mengde praksis men helt eller delvis på ett annet sted

Nei, praksisperioden ble utvidet på grunn av bemanningsbehov

Nei, praksisperioden ble avsluttet tidligere enn planlagt

Nei, praksisperioden ble avlyst eller utsatt

Hvor ble din praksisperiode flyttet til?*

i Dette elementet vises kun dersom alternativet «Ja, jeg fikk ordinær mengde praksis men helt eller delvis på ett annet sted» er valgt i spørsmålet «Ble praksisperioden gjennomført som planlagt?»

Annen intensivavdeling ved opprinnelig helseforetak

Annen avdeling ved opprinnelig helseforetak

Intensivavdeling ved ett annet helseforetak

Annen avdeling ved ett annet helseforetak

Oppnådde du dine læremål i kliniske studier i vårsemesteret 2020?*

- Ja
- Delvis
- Nei

Oppfølging i kliniske studier

Hvor tilfreds er du med hvordan utdanningsinstitusjonen forberedte deg på hvordan kliniske studier ville være under covid-19?*

- Ikke tilfreds
- Lite tilfreds
- Nøytral
- Litt tilfreds
- Svært tilfreds

Hvor tilfreds er du med kommunikasjonen mellom praksisstedet og utdanningsinstitusjonen under covid-19?*

- Ikke tilfreds
- Lite tilfreds
- Nøytral
- Litt tilfreds
- Svært tilfreds

Hvor tilfreds er du med informasjonen fra utdanningsinstitusjonen underveis i kliniske studier i vårsemesteret 2020?*

Vedrørende endringer som følge av pandemien.

- Ikke tilfreds
- Lite tilfreds
- Nøytral
- Litt tilfreds
- Svært tilfreds

Hvor tilfreds er du med de faglige utfordringene underveis i kliniske studier i vårsemesteret 2020?*

- Ikke tilfreds
- Lite tilfreds
- Nøytral
- Litt tilfreds
- Svært tilfreds

Veiledning i kliniske studier

I hvilken grad hadde du mulighet til å få veiledning før planlagte pasientsituasjoner?*

- Svært liten grad
- Liten grad
- Nøytral
- Stor grad
- Svært stor grad
- Ikke aktuelt

I hvilken grad hadde du mulighet til å få veiledning underveis i krevende pasientsituasjoner?*

- Svært liten grad
- Liten grad
- Nøytral
- Stor grad
- Svært stor grad
- Ikke aktuelt

I hvilken grad hadde du mulighet til å få veiledning etter du hadde stått i krevende pasientsituasjoner?*

☐ Svært liten grad
☐ Liten grad
☐ Nøytral
☐ Stor grad
☐ Svært stor grad
☐ Ikke aktuelt

Opplever du at dine muligheter for veiledning i kliniske studier ble endret som følge av pandemien?*

☐ Ja, mindre mulighet for veiledning
☐ Ja, bedret mulighet for veiledning
☐ Nei, uendret

Hvor tilfreds er du med kliniske studier i vårsemesteret 2020?*

☐ Ikke tilfreds
☐ Lite tilfreds
☐ Nøytral
☐ Litt tilfreds
☐ Svært
☐ Tilfreds
☐ Ikke aktuelt

Hvor tilfreds er du med teoriopplæringens relevans for kliniske studier i vår semesteret 2020?*

☐ Ikke tilfreds
☐ Lite tilfreds
☐ Nøytral
☐ Litt tilfreds
☐ Svært tilfreds
☐ Ikke aktuelt

Covid-19 i kliniske studier

Har du fått delta i behandling av pasient med Covid-19?*

Ja

Nei

Følte du deg godt forberedt på å være student på Covid-19 avdeling?*

Ja

Til en viss grad

Nei

Har du hatt færre vakter med din/dine veiledere enn planlagt som følge av Covid-19?*

Ja

Nei

Hvor mange ganger måtte du gå med noen andre enn din/dine faste veiledere?*

 Dette elementet vises kun dersom alternativet «Ja» er valgt i spørsmålet «Har du hatt færre vakter med din/dine veiledere enn planlagt som følge av Covid-19?»

1-3

4-6

7-10

>10

Hvordan opplevde du å jobbe med annen sykepleier enn veileder under Covid-19?*

Problematisk

Nøytral

Uproblematisk

Covid-19 i kliniske studier

Opplevde du at veiledning og kommunikasjon med veiledere ble svekket som følge av Covid-19?*

Ja

Nei

Opplevde du å få den veiledningen du skulle ha i praksis?*

Ja

Nei

Fikk du oppfølging av faglærer/praksislærer som vanlig i praksis vårsemesteret 2020?*

Ja

Nei

Har du deltatt i simulering som omhandler Covid-19?*

Ja

Nei

Fikk du opplæring i bruk av smittevernutstyr på praksisstedet?*

Ja

Nei

Har erfaring fra praksis blitt brukt som grunnlag for diskusjon/refleksjon i undervisningen under Covid-19?*

Ja

Nei

Dine opplevelser i kliniske studier

Føler du at du har blitt brukt som arbeidskraft på praksisstedet?*

Ja

Nei

Føler du at du fikk arbeidsoppgaver uten nok kunnskap eller ressurser til å utføre oppgavene på en forsvarlig måte?*

Ja

Nei

Føler du at fikk beholde din studentrolle i praksisperioden?*

Ja

Delvis

Nei

Har du opplevd følgende symptomer/følelser under praksis på avdelinger med Covid-19?

	Ikke i det			I svært stor		
	hele tatt	I liten grad	Til dels	I stor grad	grad	Ikke aktuelt
Følt deg dehydrert*	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Forvirringssymptomer*	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hodepine*	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tung i hodet*	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sliten*	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hjertebank*	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vanskelig å komme på toalettet*	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sult*	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Redsel*	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Klaustrofobi*	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Varm og svett*	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Likegyldig*	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sinne*	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Usikkerhet*	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Annet	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Dine opplevelser i vårsemesteret

Har du opplevd følgende under vårsemesteret 2020?

	Ikke opplevd	Opplevd lite	Opplevd litt	Opplevd ofte
Plutselig frykt uten grunn*	☐	☐	☐	☐
Følt deg redd eller engstelig*	☐	☐	☐	☐
Matthet eller svimmelhet*	☐	☐	☐	☐
Følt deg anspent eller oppjaget*	☐	☐	☐	☐
Lett for å klandre deg selv*	☐	☐	☐	☐
Søvnproblemer*	☐	☐	☐	☐
Nedtrykt, tungsindig (trist)*	☐	☐	☐	☐
Følelse av å være unyttig, lite verd*	☐	☐	☐	☐
Følelse av at alt er et slit*	☐	☐	☐	☐
Følelse av håpløshet med hensyn til fremtiden*	☐	☐	☐	☐

Har du som følge av Covid-19 sin påvirkning av vårssemesteret 2020, brukt en eller flere av følgende medisiner?

Dersom du bruker disse medisinene til vanlig, vennligst oppgi om behovet har endret seg.

	Aldri	Noen få ganger	Hver uke	Daglig	Bruker til vanlig, uendret behov	Bruker til vanlig, økt behov	Bruker til vanlig, lavere behov
Sovemedisin*	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Beroligende*	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Medisin mot angst*	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Medisin mot depresjon*	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Annen medisin*	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Har du som følge av Covid-19 sin påvirkning av vårssemesteret 2020, brukt alkohol?

	Nei	Ja, den første uken	Ja, utover den første uken	Ikke aktuelt
For å roe deg*	☐	☐	☐	☐
For å bli i bedre humør*	☐	☐	☐	☐
For å få sove*	☐	☐	☐	☐
Brukt mer alkohol enn du gjør til vanlig*	☐	☐	☐	☐
Brukt omtrent like mye alkohol som du gjør til vanlig*	☐	☐	☐	☐
Brukt mindre alkohol enn du gjør til vanlig*	☐	☐	☐	☐

Dine opplevelser i vårssemesteret

Har du tidligere hatt symptomer på angst?*

Ja

Nei

Usikker

Har du opplevd symptomer på angst under vårssemesteret 2020?*

Ja

Nei

Usikker

Har du tidligere hatt symptomer på depresjon?*

Ja

Nei

Usikker

Har du hatt symptomer på depresjon under vårsemesteret 2020?*

- Ja
- Nei
- Usikker

Hadde ditt praksissted noen form for støttetiltak/oppfølging av studenter under Covid-19? (samtaler, debrief, internundervisning)*

- Ja
- Nei
- Vet ikke

Deltok du på disse støttetiltakene/oppfølgingen (samtaler, debrief, internundervisning) ved praksisstedet?*

i Dette elementet vises kun dersom alternativet «Ja» er valgt i spørsmålet «Hadde ditt praksissted noen form for støttetiltak/oppfølging av studenter under Covid-19? (samtaler, debrief, internundervisning)»

- Ja
- Nei

Hvorfor deltok du ikke på disse?*

i Dette elementet vises kun dersom alternativet «Nei» er valgt i spørsmålet «Deltok du på disse støttetiltakene/oppfølgingen (samtaler, debrief, internundervisning) ved praksisstedet?»

- Jeg var ikke på vakt på aktuelt tidspunkt
- Jeg visste ikke om det før i ettertid
- Jeg følte meg ikke klar for å delta fordi det var vanskelig

- Jeg var ikke på vakt på aktuelt tidspunkt
- Jeg visste ikke om det før i ettertid
- Jeg følte meg ikke klar for å delta fordi det var vanskelig

- Jeg følte ikke behov for å delta
- Jeg ønsket å delta men fikk ikke gått ifra
- Annet

Føler du at du fikk tilstrekkelig informasjon underveis fra praksisstedet i vårsemesteret 2020?*

- Ja
- Nei

Føler du at du fikk tilstrekkelig informasjon underveis fra studiestedet/programkoordinatoren?*

- Ja
- Nei

Dine opplevelser i vårsemesteret 2020

Har din motivasjon til å gjennomføre studiet endret seg som følge av pandemien?*

- Ja, styrket motivasjon
- Ja, svekket motivasjon
- Nei, uendret motivasjon

Opplever du at pandemien har påvirket ditt læringsutbytte i vårsemesteret 2020?*

- Ja, styrket læringsutbyttet
- Ja, svekket læringsutbyttet
- Nei, læringsutbyttet ble som forventet
- Vet ikke

Hvordan opplever du at du og dine behov ble ivaretatt i vårsemesteret 2020?*

Helhetlig vurdering med tanke på studiested, praksissted og eventuell arbeidsgiver.

- Ikke i det hele tatt
- I liten grad
- Nøytral
- I noen grad
- I stor grad

Har pandemien endret din plan om å jobbe som intensivsykepleier i fremtiden?*

Ja, jeg er i tvil

Nei

Vet ikke

Hvor fornøyd er du med egen innsats under vårssemesteret 2020 i sin helhet?

Ikke i det hele tatt

I liten grad

Til dels

I høy grad

I meget høy grad

Har du noen kommentarer til vårssemesteret eller til spørreskjemaet?

Tusen takk for din deltagelse!